

**ROZDIEL
MEDZI DOTAČNOU
SCHEMOU
A PARTICIPATÍVNYM
ROZPOČTOM**

Legitimita

Ciele

Plánovanie v rozpočte

Schvaľovanie

Účel

Žiadatelia

**Spôsob výberu projektov
resp. podpory**

Realizácia

Priebežné hodnotenie

Zhodnotenie výsledkov

Majetok

Spôsob financovania a účtovanie

Trvanie

ROZDIELY

LEGITIMITA

POROVNANIE

Dotácie

Zákony :

- §6 ods. 1 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
- § 7 zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta/obce: stanovenie podmienok poskytovania dotácií, určenie okruhu oblastí a postup pri poskytovaní dotácií

Participatívny rozpočet

Vlastné pravidlá samosprávy, ktorá má záujem uplatniť participatívny rozpočet v medziach rozpočtu mesta/obce

CIELE

POROVNANIE

Dotácie

- Podpora všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, podnikania a zamestnanosti (§7 ods. 4 zák. 583/2004)
- Podporiť záujmovú činnosť PO alebo FOP

Participatívny rozpočet

Podporovať

- aktívne zapojenie obyvateľov mesta/obce do rozhodovacieho procesu
- aktívny občiansky prístup
- účasť na verejných rozhodnutiach samosprávy

Budovať komunitu na základe spoločných záujmov

Spoluvytvárať podmienky na zlepšenia života v meste/obci

PLÁNOVANIE FINANCIÍ V ROZPOČTE

POROVNANIE

Dotácie

- Konsenzus v návrhu rozpočtu príslušných programov a podprogramov rozpočtu, najčastejšie inkrementálnym (historickým) prístupom (napr. zohľadňujúc požiadavky väčších žiadateľov)
- Často osobitne presne v rozpočte vyčlenené prostriedky pre väčších žiadateľov a pre menších v jednej sume.

Participatívny rozpočet

- V návrhu rozpočtu sa vyčlení celá suma určená k participácii a postupne až po schválení poradia projektov k realizácii sa začleňujú k jednotlivým programom resp. programovej štruktúre rozpočtu

SCHVAL'OVANIE

POROVNANIE

Dotácie

- Po schválení rozpočtu v MsZ/ObZ, na základe predložených žiadostí o dotáciu žiadateľmi a v medziach schváleného rozpočtu:
 - buď je už konkrétna suma priamo schválená v rozpočte alebo
 - príslušné stále komisie pri zastupiteľstve rozhodnú o výške dotácie pre žiadateľov

Participatívny rozpočet

- Pri schvaľovaní rozpočtu MsZ/ObZ jednou sumou konsenzom
- alebo
- Pri schvaľovaní rozpočtu MsZ/ObZ dve položky:
 - suma pre občianske projekty
 - suma pre zadania pre mesto

PREDKLADATELIA ŽIADOSTÍ RESP. PROJEKTOV

POROVNANIE

Dotácie

- Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce, alebo ktorí pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce

Participatívny rozpočet

- Právnické osoby vrátane občianskych združení a neziskových organizácií (niekedy sa vymedzí, že predkladateľom budú ako PO iba MVO), fyzické osoby - podnikatelia, obyvatelia, skupiny obyvateľov (účasť obyvateľov sa zvykne obmedziť vekom napr. 18.rokov)

ÚČEL

POROVNANIE

Dotácie

- Najčastejšie príspevok na podporu činností v oblasti kultúry, športu, výchovy a vzdelávania, v sociálnej oblasti a charitatívnej činnosti, podpory zdravia, ochrany, tvorby a zlepšenia životného prostredia (určený vo VZN)

- Vymedzený v pravidlách organizovania participatívneho rozpočtu schválených zastupiteľstvom.
- Napr. projekty na zlepšenie života ako voľnočasové - kultúrne, pohybové, záujmové a tvorivé aktivity, drobná komunitná infraštruktúra, zveľaďovanie životného prostredia a pod.
- Napr. Občianske projekty/zadania pre mesto
- Napr. Investície mesta

SPÔSOB VÝBERU PROJEKTOV RESP. PODPORY

POROVNANIE

Dotácie

- **Verejný** - dotácie schvaľuje zastupiteľstvo na základe návrhu príslušnej komisie pri zastupiteľstve alebo dotácie väčšieho rozsahu v rámci schvaľovania rozpočtu samosprávy
- **Čiastočne neverejný** – dotácie menšieho rozsahu rozdeľujú príslušné komisie pri zastupiteľstve na svojich neverejných zasadnutiach na základe prijatých žiadostí.

Participatívny rozpočet

- **Verejný** – výber na základe verejnej prezentácie, hlasovania obyvateľov a deliberácie (verejného zvažovania) resp. „spoločné rozhodovanie o spoločných peniazoch“ na základe dohodnutých kritérií
- Vzniká finálne poradie projektov, z ktorého vzíde koľko zámerov bude podporených z vymedzenej čiastky participatívneho rozpočtu

REALIZÁCIA

POROVNANIE

Dotácia

- Na základe zmluvy o poskytnutí dotácie v súlade s VZN

Participatívny rozpočet

- Podporený projekt sa realizuje mestom/obcou alebo žiadateľmi

napr. na základe oznámenia predkladateľovi a dohody o spôsobe dobrovoľnej participácie predkladateľa - ak sú to obyvatelia resp. skupiny obyvateľov,

ak ide o MVO, spôsob realizácie sa dohodne, najmä verejné obstarávanie ak je nutné...

PRIEBEŽNÉ HODNOTENIE

POROVNANIE

Dotácie

- V rámci monitoringu programového rozpočtu k 30.6. bežného roka (zúžené len na čerpanie finančných prostriedkov).

Participatívny rozpočet

- Napr. prostredníctvom príslušných komisií

ZHODNOTENIE VÝSLEDKOV

POROVNANIE

Dotácie

- V rámci záverečného účtu mesta/obce.

Ide však viac menej len o finančné zhodnotenie a nie zhodnotenie prínosov dotácie.

Participatívny rozpočet

- V rámci záverečného účtu mesta/obce.
- A tiež napr. na verejnom predstavení výsledkov PR, kde by nemalo ísť v žiadnom prípade len o finančné zhodnotenie, ale najmä o zhodnotenie prínosov podporených projektov

MAJETOK

POROVNANIE

Dotácie

- Nevzniká, v prípade, že napr. ide o dotáciu na nákup zdravotníckych prístrojov alebo zariadení, ide síce v konečnom dôsledku o obstaranie investície, ale z pohľadu mesta/obce ide o poskytnutie dotácie, teda bežný výdavok. O nadobudnutom majetku účtuje organizácia, ktorej bola poskytnutá dotácia.

Participatívny rozpočet

- Nevzniká alebo ak vzniká, eviduje sa a objekt sa stáva majetkom mesta/obce, eviduje sa na príslušnom oddelení. Nebude to majetok organizácie, ktorá sa zúčastnila tvorby tohto majetku (napr. altánok, detské ihrisko a pod.)

FINANCOVANIE A ÚČTOVANIE

POROVNANIE

Dotácie

- Ide o bežné výdavky rozpočtu (môžu byť výnimky), ktoré sa realizujú transferom na účet žiadateľa.
- Nevyčerpané finančné prostriedky sa vracajú a stanú sa súčasťou prebytku rozpočtu

Participatívny rozpočet

- Ide o bežné výdavky rozpočtu (môžu byť výnimky), avšak sa jedná o priamy výdavok mesta/obce z príslušnej rozpočtovej položky
- Nevyčerpané finančné prostriedky by bolo vhodné „rezervovať“ pre PR a zaradiť ich opätovne do rozpočtu nasledujúceho roka resp. o túto čiastku navýšiť participatívny rozpočet

TRVANIE

POROVNANIE

Dotácie

- Jeden rok, pričom prijímateľ dotácie je povinný do 31.12. bežného roka dotáciu vyúčtovať a v prípade nevyčerpania zostatok vrátiť. Vyúčtovanie podlieha kontrole zo strany mestského/obecného úradu a hlavného kontrolóra mesta/obce.

Participatívny rozpočet

- Jeden rok, ale ukazuje sa, že vo viacerých samosprávach po skúsenostiach schválili trvanie na dva roky

ZÁVER

POROVNANIE

Dotácia

- je dôležitá najmä z hľadiska podpory záujmovej činnosti a mohla by sa orientovať výraznejšie na aktivity mládeže
- malo by sa zamedziť tlakom a nárokom zo strany záujmových skupín, napr. športovcov
- rozhodovacia právomoc výlučne v zastupiteľstve, nie v príslušných komisiách
- pozornosť venovať kontrole realizácie a vyúčtovania (inak poskytnutú dotáciu vrátiť)

Participácia

- je dôležitá pre tvorbu verejných politík a ich implementáciu, pre podporu komunitného života obyvateľov pre skvalitnenie verejného priestranstva a pod.
- dôležité je informovať verejnosť o procese a motivovať ostatných

ĎAKUJEM

Eva Balážová

evabalazovalc@gmail.com